

Evaluering av Samisk konfirmantleir 2014 -2016

Den norske kirkes målsetting for Samisk konfirmantleir

Kirkemøtet i Den norske kirke har vedtatt målsettinger som danner grunnlag for Samisk kirkeråds arbeid med Samisk konfirmantleir. I Strategiplan for samisk kirkeliv 2011 – 2016 heter det: «For å sikre et minimumstilbud til samiske konfirmanter i hele landet bør det årlig arrangeres en nasjonal samisk konfirmantleir». I Strategiplanens kap.5.11: «Kirkelig kulturarbeid - Kirkemusikk og kirkekunst», vises det til kulturmeldingen for Den norske kirke: «Kunsten å være kirke». Der heter det: «Den norske kirke bør legge til rette for at det samiske folk fritt skal få ivareta og videreutvikle sitt språk, sine symboler og uttrykksformer, og gi gode rammebetingelser for å få et levende og livskraftig samisk kirke- og kulturliv. Det samiske folk har rett til å bruke egne kulturuttrykk og symboler i kirken.» Det heter videre; «Kirken utfordres til å finne symboler og riter med bakgrunn i samisk tradisjon». Også i Den norske kirkes «Plan for kirkemusikk» omtales samisk kirkekunst, og det heter: «Det settes av ressurser til samisk kultursatsing med særlig vektlegging av samisk kirkekunst / kirketekstiler og samisk kirkemusikk». Dette er føringer som legger grunnlag for arbeidet i Samisk kirkeråd, og også med Samisk konfirmantleir.

I «Plan for samisk trosopplæring» er hovedmålene: 1 Livstolkning og livsmestring. 2. Kirkens tro og tradisjon. 3. Kristen tro i praksis. (Kirkerådet 2011:9). Ved Samisk konfirmantleir reflekteres det over livstolkning og livsmestring knyttet også til samisk identitet og kristen tro, og hvordan kirkens tro og tradisjoner er representert innenfor samisk kirkeliv, og kristen tro i praksis drøftes i lys av bibelfortellinger i samtaler, og gjennom andakter og gudstjenesteverksted.

Samisk konfirmantleir arrangeres årlig og er åpen for konfirmanter fra hele landet. I 2017 er det fjerde gang en slik leir gjennomføres. De som deltar blir alle konfirmert i sin lokalmenighet, da dette ikke er en konfirmasjonsleir slik det er i Sverige. Samisk konfirmantleir varer i fire dager, og leiren kommer i tillegg til den konfirmantopplæringen som deltakerne har i den menigheten som de tilhører. Målet er å sikre et minimum av samisk innhold i konfirmantopplæringen i Den norske kirke, ved at alle konfirmanter som ønsker det, kan ha et tilbud som en landsdekkende samiskspråklig konfirmantleir. Samisk konfirmantleir er slik en samisk kristen språk- og kulturarena, der alle de tre offisielle samiske språkene brukes. Deltakerne som kommer fra hele landet, kan møtes, bli kjent med hverandre og bygge nettverk for fremtidig samarbeid på tvers av geografisk avstand og språkgruppetilhørighet. De andre samiske språkene som skoltesamisk og pitesamisk er også introdusert, sammen med kvensk, for eksempel i sang og tekstlesing.

Evalueringen fra de tre leirene som til nå er gjennomført, viser at slike refleksjoner har gitt konfirmantene en økt bevissthet om verdien av å oppleve et inkluderende fellesskap. Deltakerne har rapportert om at de har lært mer om likeverdighet mellom mennesker, også innenfor rammene av et kulturelt mangfold. Det er et mål at konfirmantene som deltar i Samisk konfirmantleir blir kjent med den kulturelle og språklige variasjon som finnes innad i det samiske samfunn. Evalueringsresultater viser at dette er noe deltakerne har satt stor pris på. De har også gitt uttrykk for at det har vært interessant med økt bevissthet om at samer tilhører et globalt urfolksfellesskap i den verdensvide kirke, og økt bevissthet om kirkens oppdrag.

Hva er samisk konfirmantleir?

Samisk konfirmantleir er et tilbud til konfirmanter i alle menigheter i Norge. Det gir de som deltar en mulighet til å møte andre kristne ungdommer, og at det er positivt å møte ungdom fra andre samiske språkgrupper og andre geografiske områder. Trosopplæringens hovedtema under konfirmantleiren er *nestekjærlighet og solidaritet*. Konfirmantene utformer sammen med voksne og

unge ledere, en flerspråklig samisk gudstjeneste der dette tema belyses. Konfirmantene oppmuntres underveis i dette arbeidet og i alle andre aktiviteter og under sosialt samvær underveis i leiren, å bruke de samiske språkene. Dette gjelder både i uformelle samtaler der de snakker samisk med hverandre, med lederne. Det gjelder også når det synges. Da brukes både nord-, sør- og lulesamisk språk og i tillegg også på skoltesamisk, pitesamisk og kvensk.

Unge ledere, det vil si ungdommer som har vært med i Samisk kirkeråds ungdomsarbeid og primært har gjennomgått lederkurs, er med på leir. De unge lederne har vært med på å planlegge deler av konfirmantleiren, særlig på de øktene der det er tenkt fysisk aktivitet, lek og sosialt samvær. De unge lederne oppleves å ha en viktig rolle i og under arbeidet med konfirmantleir.

Det arbeides med stedsidentitet ut fra målet om å lære å se forskjeller og likheter mellom egne og andres verdier og interesser. Resultater fra evalueringen av de tre leirene som til nå er gjennomført viser at Samisk kirkeråd har hatt god måloppnåelse i dette arbeidet, også med hensyn til å skape Samisk konfirmantleir som et etablert landsdekkende tilbud. Det er også god måloppnåelse i forhold til at dette er blitt en samiskspråklig fellesarena for konfirmanter fra hele landet. Samisk kirkeråd retter ingen spørsmål til deltakerne ved påmelding, om de er samiske eller om de er samiskspråklige. Rekruttering av deltakere til leiren skjer og har skjedd ved at Samisk kirkeråd sender ut informasjon til menighetene via bispedømmene, og legger ut informasjon om tilbudet Samisk kirkeråds nettsider. Det vektlegges at dette er en inkluderende flerspråklig / samiskspråklig arena, der det ikke stilles krav om samiske språkferdigheter. Deltakerne oppfordres til å bruke den samiske språkkompetansen de har.

Historikk

Samisk kirkeråd har til nå gjennomført tre landsdekkende samiske konfirmantleirer. Den første ble gjennomført i Meråker i Sør-Trøndelag, i et sørsamisk område i 2014 og den andre i Alta i Finnmark, i et nordsamisk område i 2015, og den tredje ble gjennomført i pite- og lulesamisk område ved Bodø og på Drag i Tysfjord. Det har til nå til sammen vært mer enn 60 konfirmanter som har deltatt på disse leirene. Dette har vært ungdommer fra hele landet, fra menigheter både i og utenfor de kommuner som er med i forvaltningsområdet for Samisk språklov. Samisk kirkeråd har utviklet kriterier for sammensetning av deltakergruppa, i fall antall påmeldte overstiger en maksgrænse på 35 deltakere. Målet er å ta likeverdig hensyn til mange ulike faktorer som geografi, kjønn, personlige forutsetninger og språktilhørighet ved sammensetningen av deltakergruppa. Det er nødvendig med en viss positiv diskriminering, for å styrke de forhold og faktorer som trenger å styrkes ut fra at de er i sterkt mindretall, eller har lav status osv. Dette legges til grunn når det skal besluttes om hvem som får plass. Prinsippet om likestilling gjøres slik gjeldende, både med hensyn til geografisk representasjon og kjønnsmessig sammensetning av deltakergruppa. Hittil har det ikke vært nødvendig med en slik vurdering, da alle som har meldt seg på har fått plass.

Leiren er åpen for alle ut fra om de som er reseptivt tospråklig samisk –norsk, eller om de er produktivt tospråklige; samisk og norsk. I Samisk kirkeråds trosopplæringsplan «Gud gir – vi deler» og den parallelle planen; «Plan for samisk trosopplæring» er det nedfelt at i alle menigheter der det bor samer, skal menigheten bruke Plan for samisk trosopplæring som en supplerende plan. Dette er et svært ambisiøst og positivt mål, som en vet ikke blir aktualisert i de fleste menigheter. Mange samiske ungdommer har derfor ikke har et tilbud om samisk trosopplæring i sin menighet, og dette til tross for at det rent faktisk kan bo svært mange samer der. Samisk kirkeråd har derfor også et mer langsiktig mål, og det er at lokalmenighetene som konfirmantene kommer fra, skal forpliktes til å følge opp de samiske konfirmantene. Dette kan bidra til at det skjer en viss kompetanseoverføring når det gjelder samisk trosopplæring, gjennom samarbeid med Samisk kirkeråd. Målet er at de bedre kan følge opp den samiske konfirmanten, og gi et bedre tilbud om samisk innhold og språk under selve konfirmasjonen, der det er behov for det.

Hvordan ivaretas deltakernes samisk tilhørighet og identitet?

Det eksisterer utfordringen knyttet til målet som er nedfelt i Kap 2.0. Innholdsdelen i «Plan for samisk trosopplæring», der det heter: «- gir kjennskap til Den treenige Gud, bidrar til kristen livstolkning og livsmestring hos samiske barn og unge på en måte som ivaretar deres samiske tilhørighet og identitet» (Kirkerådet 2011:9). Målet er å skape et samiskspråklig miljø under gjennomføringen av leiren, som ivaretar deres samiske tilhørighet og identitet. I praksis betyr dette at deltakerne skal oppleve; å høre at de samiske språkene snakkes, at de selv kan snakke samisk både i uformelle og formelle sammenhenger, eller bruke språket etter egne forutsetninger som å lese tekster, eller skrive av tekster på samisk, og se at de samiske språkene er synlige også i skriftspråklige sammenhenger. Dette vil kunne bidra til at konfirmantene både får en formell trosopplæring på de samiske språkene og norsk, men at de også opplever et levende samisk flerspråklig språkmiljø under hele leiren. Dette også når de deltar i aktiviteter og sosialt samvær.

Evalueringresultatene fra leiren i 2016, viste at deltakere og ledere mente at det kunne vært brukt mer samisk språk også i uformelle sammenhenger. Derfor er målet at Samisk konfirmantleir 2017, i enda større grad enn ved leiren i 2016, skal være en samiskspråklig arena. Alle deltakerne oppmuntres derfor til å bruke samisk språk i alle sammenhenger. Målet er å skape mest mulig likeverd mellom de samiske språkbærerne, og gjøre det tydelig at det er en ressurs om noen forstår et språk i tillegg til det de snakker til daglig. Da kan de bidra ved å vise interesse, lytte og forstå når noen snakker språket. Det kan også vær at noen kan lese tekster på samisk uten at de snakker det til daglig. All kompetanse teller og det er et ønske å skape motivasjon og en positiv innstilling hos deltakerne. Det å ønske å bidra til å skape et mer samiskdominert språkmiljø er positivt. Det handler om at voksne, unge ledere og deltakerne skal anerkjenne hverandres og den enkelte deltakers språk- og kulturkompetanse. Voksne og unge lederne, kan ved sin innstilling og språkbruk bidra til å sikre måloppnåelse. Materiell og tekster på samiske språk, skal være en del av samisk trosopplæring i henhold til Plan for samisk trosopplæring (Kirkerådet 2011:10).

Samisk kirkeråd samarbeider med ansatte med lokale samiske kompetansemiljøer, institusjoner og enkeltpersoner, på de steder der konfirmantleiren arrangeres. Ressurspersoner i lokalmiljøet, samiske institusjoner og organisasjoner, blir trukket inn i arbeidet på det stedet hvor leiren gjennomføres. Målet er å styrke deltakernes bevissthet om det stedet leiren finner sted i, og dets verdier, kultur og hvordan samisk kultur, språk og samfunnsliv er representert der. I 2014 ble prest i sørsamisk område hentet inn for å fortelle om sin oppvekst i det lokalsamfunnet leiren var lagt til, og representanter for reinbeitedistriktene samtalte med konfirmantene, om sitt dagligliv og utfordringer knyttet til naturinngrep i reinbeiteområdet. I 2015 var det en representant for et nordsamisk språksenter, som fortalte om sin oppvekst i dette samfunnet, og en av lederne for Altaaksjonen fortalte om de historiske hendelsene og aksjonene knyttet til utbygginga av Altaelva. I 2016 hadde vi invitert en som er medlem av Sametingets eldreråd, som fortalte om sin egen konfirmasjonstid, og i tillegg fortalte en ung mann om hvordan han hadde opplevd det å være samisktalende i barnehage og skole, i sitt eget lokalsamfunn i et lulesamisk lokalsamfunn.

Rekruttering av ansatte med samisk språk- og kulturkompetanse.

Det heter i Kap. 2 i Plan for samisk trosopplæring; «Det er et mål at planens innhold skal bidra til å bevare, styrke og fremme kristendommen som trosgrunnlag for samene». (Kirkerådet 2011:9). Det er imidlertid et faktum at det er svært få samisktalende ansatte på kirkeråd-, bispedømme- og menighetsnivå i Den norske kirke. Dette kan være til hinder for måloppnåelse. Denne utfordringen møtes av Samisk kirkeråd, med kompenserende tiltak som skal sikre måloppnåelse. Samisk kirkeråd

søker årlig å få tak i voksne som har samisk språk- og kulturkompetanse, for å sikre at det er tilstrekkelig mange voksne ledere til stede under konfirmantleiren.

Unge ledere har hatt et særskilt språkansvar, der et mål for dem under leir er å aktivt bruke sitt eget samiske språk, og oppmuntre andre til å bruke sitt. De unge lederne har i ulik grad hatt språkkompetanse. For noen er det via salmesang, lesing og felleaktiviteter at det har vært naturlig å bruke språket, mens hos andre er samisk førstespråk og det oppleves som naturlig å bruke det i de fleste situasjoner. Samtlige ungdommer bruker samisk språk under leiren. En del av ledertreninga som de unge lederne har fått, handler om å støtte opp om hverandres og andre ungdommers opplevelse av samisk identitet. Det har vært en selvfølge å snakke om deltakerne som unge samer, noe som automatisk fører til at de unge lederne konsekvent inkluderer deltakerne og de andre unge lederne inn i det sosiale arbeidet. I evalueringen sier også både deltakere og unge ledere at det pågår et viktig arbeid både med inkludering og identitet, og at leiren i så måte oppleves siom en styrking av begge; både det å høre til i et samisk ungdomsmiljø samt en bekreftelse på konfirmantenes samiske identitet.

Samisk kirkeråd har også holdt kurs i kulturforståelse for medlemmene i arbeidsgruppa, da det er voksne som har ansvar for at arbeidet med konfirmantleiren er forankret i Den norske kirkes planverk. For å sikre måloppnåelse er det avgjørende at arbeidsgruppas medlemmer representerer et mangfold når det gjelder samisk språk og kulturkompetanse. Samisk kirkeråd arbeider med rekruttering av samisktalende og samiskspråklige medarbeidere, også i et mer langsiktig perspektiv. Dette arbeidet er rettet både mot det å få flere samiskspråklige ansatte på alle nivåer i Den norske kirke, men også for å få flere samiskspråklige til å delta i frivillig arbeid.

Det er nødvendig med en viss kontinuitet i arbeidsgruppa som planlegger og gjennomfører Samisk konfirmantleir, for å sikre videreføring av den praksis og kompetanse som er etablert. Det er samtidig ønskelig med rulling av medlemmene, for å skape bredde og å bygge opp kompetanse hos flere, noe som kan komme menighetenes arbeid til gode. Arbeidsgruppa for Samisk konfirmantleir kunne ha vært bemannet, kun med ansatte fra menigheter, bispedømmer og i Samisk kirkeråd. Dette er ikke mulig i dag, fordi det er for få samiskspråklige ansatte i Den norske kirke. Samisk kirkeråd gjennomfører derfor kompensierende tiltak, og henter inn og lønner tre eksterne språkmedarbeidere til hver konfirmantleir, med midler fra Sametinget. På denne måten sikres det at det er minst en sørsamisk, en lulesamisk og en nordsamisk språkmedarbeider til stede under hele leiren. Dette bidrar til styrke konfirmantleirens samiskspråklige kvalitet og kvantitet. Samisk konfirmantleir og samisk ungdomsarbeid er sett ut fra et mer langsiktig perspektiv, svært viktige rekrutteringsarenaer. Det er et ønske en på sikt vil kunne høste av Samisk kirkeråds barne- og ungdomsarbeid, ved at det skapes økt rekruttering av ansatte og frivillige til samisk kirkeliv. Det arbeides hvert år aktivt for å finne frem til nordsamisktalende, lulesamisktalende og sørsamisktalende ansatte i kirka, som kan tiltre arbeidsgruppa, og som kan prioritere å delta i dette arbeidet.

Hvordan styrkes deltakernes samiske identitet og språklige kompetanse?

Samisk konfirmantleir skal kunne gi samiske konfirmanter en mulighet til å få styrket sin egen samiske identitet, sin samiske språk- og kulturkompetanse og å oppleve det å delta i samisk trosopplæring sammen med andre samer. Ungdommene som deltar skal lir seg mer bevisst den variasjon som finnes, blant samisk ungdom i Norge. Det er et mål at ungdommene skal bli mer bevisst det faktiske kulturelle mangfoldet som finnes innad i det samiske samfunn. En slik bevissthet vil kunne danne grunnlag for økt solidaritet og at det kan bygges opp et inkluderende fellesskap mellom ungdommene som deltar. De samiske ungdommene som bor i samfunn der samene er i flertall vil møte og blitt kjent med samisk ungdom som bor og lever i en permanent mindretallsituasjon i sitt lokalsamfunn, og omvendt. Slik sett vil deltakelse på denne konfirmantleiren, få utvidet sitt eget erfaringsgrunnlag. For at erfaringene skal gi læring og

livsmestring hos deltakerne, er det nødvendig at konfirmantleiren bemannes av voksne med kunnskaper om samisk identitetsforvaltning og inkludering. Det er derfor et mål å bygge opp et kunnskapsgrunnlag og kompetanse hos arbeidsgruppas medlemmer, med kjennskap til flerkulturell pedagogikk, urfolksgrunnlaget i folkeretten og samiskspråklig kompetanse. Kompetanse i å mestre flerspråklig og flerkulturelle forhold i praksis, på en inkluderende måte er også en fordel. Dette arbeides det systematisk med fra Samisk kirkeråds side, blant annet gjennom kurs i kulturforståelse og praktisk pedagogikk og gjennom faglige tekster om forebyggende arbeid med hensyn til samspill og kommunikasjon.

Funn og resultater fra evaluering av de tre gjennomførte leirene.

Resultatene fra evalueringen av de tre første samiske konfirmantleirene er utarbeidet på bakgrunn av data som er innhentet ved at både deltakere og ledere gjennomfører en undersøkelse som er utformet som en egenrapportering. Ved bearbeiding av data fremkommer funn som viser god måloppnåelse på mange områder. En sentral måloppnåelse er at leiren har fungert godt både for deltakere fra steder der samene er i flertall blant innbyggerne, og for deltakere som bor på steder med få samer. Samtlige deltakerne fremhever i sine svar, godene ved det å delta ved samisk konfirmantleir. De fremhever særlig det positive i at de har blitt kjent med samiske ungdommer fra andre steder og andre samiske språkgrupper, og opplevd å delta i et fellesskap sammen med dem. For mange av konfirmantene var det første gang de hørte de andre samiske språkene i bruk. De fremhever også det positive i å synge sammen på alle de tre samiske språkene, og også på kvensk, skoltesamisk og enaresamisk. Det fremheves også som positivt å kunne bruke den samiske språkkompetanse de selv har, om det er å forstå samisk, å lese samisk eller det og også kunne snakke og skrive samisk. Evalueringen viser at det har vært meget stor variasjon i deltakergruppa når det gjelder kompetanse i de samiske språkene. Noen har god språkforståelse i samisk, de har samisk som talespråk, leseferdighet i samisk og de kan skrive samisk. Andre forstår samisk, men mangler uttaleferdighet og ordforråd. Det rapporteres om at konfirmantene har fått økt bevissthet om, og mer kjennskap til samisk kirkekunst gjennom å delta i utformingen av samisk kirkekunst, og utsmykning av kirkerommet. De som var på leir i 2016, sier også at det var en stor opplevelse å utforme og å feire gudstjeneste sammen Kirkegammen på Drag i Tysfjord.

Evalueringen av ledelse under de tre første konfirmantleirene, viser at det kreves det en systematisk pedagogisk tilrettelegging for å kunne få et flerspråklig inkluderende opplæringsmiljø i praksis. Deltakerne ønsker mer bruk av samisk språk under gjennomføringen av leiren, både i opplæringa og i fritid og sosiale sammenhenger. Av den grunn må det være tilstrekkelig mange ledere som er samisktalende / flerspråklige, og som behersker samisk som talespråk. Det gjelder å bygge likeverdighet mellom sørsamisk, nordsamisk og lulesamisk språk. Det må også være voksne lederne som kan skrive på samisk, slik at skriftlig informasjon og opplæring kan skje på tre samiske språk og på norsk.

Planlegging og praktisk tilrettelegging for Samisk konfirmantleir 2017 -2019

Samisk kirkeråds mål for de neste tre årene, er å videreføre det som har fungert godt, ved de tre første konfirmantleirene. Målet er å planlegge for en praktisk tilrettelegging i arbeidet som gjør at alle påmeldte kan delta ut fra sine egne forutsetninger, språklig, kulturelt, faglig og sosialt. Dette gjelder forutsetninger både på et individuelt plan, men også på gruppenivå. De som deltar er alle medlemmer av sosiale grupper som familier, slekter, trosfellesskap, vennegrupper og de kan være med i organisasjonsarbeid. Deltakere stiller derfor med helt ulike individuelle forutsetninger, og ulike former for samisk tilhørighet og identitet. Dette gjelder ikke minst forskjeller som utvikles ut fra hvilke institusjoner de har hatt trosopplæring i, og hvordan skolen de har gått i, har ivaretatt samisk innhold og samisk språkopplæring. Det har til nå vært stor variasjon mellom deltakerne når det gjelder kunnskaper om og i samiske språk, og også hva gjelder kunnskaper om samisk kirkeliv. Noen av deltakerne har hatt kompetanse i flere samiske språk og tilhørighet til flere samiske områder og

lokalsamfunn. Det som skaper denne variasjonen, er ikke bare faktorer hos nær familie og foresatte, og hvordan de ivaretar og bruker samisk språk og kultur, men også i hvilken samfunnets institusjoner, som for eksempel menighetens trosopplæring, har ivaretatt målene i planverket.

De samme faktorene som også gjør seg gjeldende når det gjelder kunnskaper i og om samisk kristendom og samisk kirkeliv. Det å ha en kristen tro i hjemmet, uten at dette er forankret i et sosialt fellesskap med andre, kan ha stor betydning. Noen kan ha en sterk samisk kristen identitet, til tross for at lokalsamfunnet er norskdominert. Samisk kultur og tilhørighet kan ha vært forvaltet med taushet, eller ikke ha noen plass i lokalsamfunnet, i offentlig sammenheng. Likevel kan familie og slekt være kulturbærere, og forvalte både samisk kristendom og samisk språk. Dette gjelder ikke minst for samer som bor i byene og på tettsteder. I andre tilfeller kan samisk tilknytning og identitet, være forvaltet med taushet både på offentlig og privat arena, men likevel ha vært praktisert som taus kunnskap. Kunnskaper om og praktisk erfaring med samisk språk og kultur, vil kunne medvirke til økt bevisstgjøring av samisk tilhørighet og identitet. Dette er noe Samisk kirkeråd er blitt mer oppmerksom på, ut fra svarene som er kommet inn ved den muntlige uformelle evalueringen. Gjennom evalueringssamtalene med deltakergruppene, ved de tre konfirmantleirene som til nå er gjennomført, har Samisk kirkeråd fått ny kunnskap om hvor betydningsfull Samisk konfirmantleir er som arena for å ivareta samisk tilhørighet og identitet hos deltakerne.

Hvordan styrkes samiske språk og samisk kultur?

I planlegging, gjennomføring og evaluering av konfirmantleirene legges det derfor stor vekt på at alle deltakerne skal delta aktivt, bli sett som individer, ha medvirkning, og møte differensierte oppgaver og tiltak. På denne måten bygges det opp et inkluderende læringsmiljø. Det er utviklet konkrete faglige mål om at deltakerne skal kunne høre og se forskjellen mellom sørsamisk, lulesamisk og nordsamisk språk. Dernest skal alle delta aktivt i form av å forstå, å høre, å lese og å snakke noe, på de ulike samiske språkene. Alle deltar ved å si noe på samisk, forstå noen ord på sørsamisk språk, på lulesamisk språk og på nordsamisk språk i løpet av konfirmantleiren. Målet med å skape et inkluderende læringsmiljø som gir rom for hver enkeltes forutsetninger på en likeverdig måte. De som har et godt utviklet samisk språk, kan føre samtaler i egne grupper, skrive tekster til gudstjenesten, skrive salmetekster, bønner til bruk i andakter eller bønnesamlinger.

Et svært sentralt mål er at alle som deltar skal ha mulighet til å praktisere sitt eget eller sine egne samiske språk sammen med andre fra samme språkgruppe, og med voksne og unge ledere. Det blir lagt opp til tospråklig undervisning som gjør at både de som bruker samisk som muntlig språk til daglig de som bruker norsk som muntlig språk til daglig, kan delta. Det forutsettes at de ungdommene som deltar vil ha ulik kompetanse i forhold til det å snakke, lese og skrive sitt eget språk. Dette er noe alle ledere, både voksne ledere og unge ledere, samt de konfirmantene som deltar, blir oppfordret å ta hensyn til, og dette er sentralt i evalueringen av leirene hvert år. Det er et mål for alle å vise solidaritet med og innlevelse i, hvordan det er å være reseptivt tospråklig samisk-norsk, og ikke beherske eller kunne bruke samisk som talespråk i daglig tale. Det arbeides med å øke bevisstheten hos deltakerne i å se det som positivt at all språk- og kulturkompetanse er verdifullt å ha. Det kan være noen som behersker uttale, har et visst ordforråd, og noen som har litt språkforståelse i et av de samiske språkene. Deltakerne har rapportert at de erfarer at det er mulig å bli samisktalende gjennom deltakelse i samiskspråklige miljøer, men at det å ha en god samiskopplæring er avgjørende for hvor fort språket kan erobres. Dette kommer frem i samtaler med lokale personer som forteller historien sin, om hvordan de har bevart samisk språk og samisk kristendom i familien, og hvordan de har deltatt i samisk kirkeliv. Ungdommene får en kort generell innføring i kristendomsformer, samisk kultur og samisk historie på det stedet der leiren finner sted. Dermed får alle som har deltatt en viss innsikt i hvordan dette har vært andre samiske områder, enn der de selv bor.

Samisk konfirmantleir 2017

Samisk konfirmantleir 2017 finner sted i Storfjord i Nord-Troms fra den 23.03, til og med den 26.03. 2017. Leiren er lagt til Borgen leirsted. Det er til sammen 30 plasser, og til nå er det 19T påmeldte til årets leir. I tillegg deltar det fem unge ledere som er rekruttert gjennom Samisk kirkeråds samiske ungdomsarbeid. Ved årets leir er det også planlagt at deltakerne skal møte konfirmantene fra tre lokale menigheter i Nord-Troms; Storfjord, Lyngen og Kåfjord, til gudstjeneste i Storfjord kirke. Deltakerne ved Samisk konfirmantleir planlegger og gjennomfører hvert år en samisk gudstjeneste. I den forbindelse er det gjennom samarbeid med den lokale menigheten, planlagt at alle de lokale konfirmantene som også er samlet på leir i Storfjord, også skal delta ved denne gudstjenesten. De på sin side har invitert deltakerne ved Samisk kirkeråds konfirmantleir til kirkekaffe med sosialt samvær etter gudstjenesten. Samisk kirkeråd har også inngått et samarbeid med lokale institusjoner og ressurspersoner, slik at deltakerne ved leiren kan vite mer om stedet de er kommet til. Det planlegges besøk på museet og konfirmantene får en innføring og kan delta i samtale om hvordan det har vært og er å vokse opp i dette området, om stedets kristne verdier, om de tre språkene som har preget kirkelivet i dette området gjennom årene, og hvordan det er i dag. I 2017 er det inngått et samarbeid vi med Storfjord språksenter som eies av Storfjord kommune og med de lokale menighetene i Storfjord, Kåfjord og Lyngen, Nord-Troms museum og andre lokale institusjoner.

Tromsø den 03.03.2017

Ref.

Tove-Lill Labahå Magga

Samisk kirkeråd.